

חונן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

זבחים דף קי"ג ע"א

פרת חטאת ששחטה או הזה או שרפה שלא כנגד פתח ההיכל מה דינה?

שרף	הזה	שחט	
פסולה	פסולה	פסולה	לרב אדא בר אהבה ור' יוחנן ¹
כשרה	פסולה	כשרה	לר' אושעיא ולריש לקיש ²

זבחים דף קי"ג ע"ב

האם קדשי בדק הבית דלהלן שהקריבן בחוץ פטורים ממייעוט דאל פתח אהל מועד? [תד"ה יצאן].

בבעלי מומין	בקדשי בדק הבית תמימים	
פטור	חייב ³	ללישנא קמא דרש"י ולתוס'
פטור	פטור	ללישנא בתרא דרש"י

שעיר המשתלח ששחטו בחוץ, האם חייב, ומנין? [תד"ה כאן קודם].

ומנין?	האם חייב?	
דראוי לשעיר הנעשה בחוץ	חייב ⁴	קודם הגרלה
להקריב קרבן לה'	פטור	אחר הגרלה וקודם וידוי
אל פתח אהל מועד ⁵	פטור	אחר הוידוי

¹ לפי הגירסא שלפנינו ר' יוחנן אמר להדיא שפסולה בין בשחיטה ובין בשריפה אם לא כנגד הפתח, ורב אדא בר אהבה דיבר רק על שחטה שלא כנגד הפתח. והנה בפסוק כתוב רק לענין הזאה: והזה אל נכח פני אהל מועד [במדבר י"ט ד'], וס"ל להקיש הזאה אל שחיטה שלפניה ואל שריפה שלאחריה, לומר שאם לא נעשו כנגד הפתח פסולה. [ועיי' תד"ה שנאמר, דמי שמקיש שריפה להזאה ה"ה שחיטה].

² גם כאן לפי הגירסא שלפנינו, ר"ל חולק בשחיטה, ור' אושעיא בשריפה, וחלקו מחמת ריבוי הפסוקים, מקרא: אל מחוץ למחנה ושחט - מרבה ששחיטה כשרה אפ"י שלא כנגד ההיכל. ומקרא: על פרשה ישרף - מקום שפורשת למיתה [שאינו קבוע] שם תהא שריפתה, למדנו שכשרה שריפתה שלא כנגד ההיכל. ומשעות הגמי' שלא נחלקו ר"ל ור' אושעיא. [אמנם לפי גירסת השטמ"ק באות ב', משמע שאין ר"ל חולק לענין שחיטה שלא כנגד ההיכל - שפסולה].

³ דדוקא בעלי מומין חשובים שאינם ראויים לאהל מועד, אבל תמימים ראויים ומה שנקטה כאן הסוגיא בסתם קדשי בדק הבית - הוא משום שתסמן בעלי מומין, דהמתפס תמימין לבדק הבית עובר בעשה. ומה שמצינו בפרת חטאת דאף שהיא תמימה מתמעטת מפתח אהל מועד. ת"י תוס', דשאני פרה שאינה קיימא למזבח כלל, משא"כ סתם תמימים שעומדים למזבח, כדאמרינן בסוף תמורה דכל הראוי למזבח אינו יוצא מידי מזבח לעולם [ונמכרים לצורך עולות ושלמים].

⁴ מפשטות הסוגיא לכאורה היה משמע שגם למסקנא שחילקה בין קודם וידוי שמתמעט מלה', ובין לאחר וידוי שמתמעט מאל פתח אהל מועד, פטור גם קודם הגרלה מקרא דלה', אמנם כתבו תוס' להוכיח מסוגיא דיומא שקודם הגרלה חייב היות שהוא ראוי לשעיר הנעשה בחוץ.

⁵ כן משמע פשטות הסוגיא [וברש"י לקמן ד"ה בשלמא], אמנם בתד"ה כאן קודם וידוי כתבו, שלאחר וידוי נפטר מכ"ש, דאם קודם וידוי אינו מיוחד לה' כ"ש אחר וידוי דאינו מיוחד, והפסוק אל פתח אהל מועד הוא לענין פרה וקדשי בדק הבית וכן למעט גגו של היכל.